

ПОЛИТИЧЕСКОТО ДОВЕРИЕ - ОСНОВА ЗА ТЪРГОВСКО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ВРЪЗКИ

- Задоволителни ли са резултатите от българо-китайското търговско-икономическо сътрудничество?

- През 2011 г. световното икономическо положение беше все така трудно. Влиянието на дълговата криза в Еврозоната продължи да се разраства и това беше голямо предизвикателство за икономическото развитие както на България, така и на Китай. Но благодарение на съвместните усилия на двете страни, търговско-икономическото сътрудничество продължава стабилното си развитие, постига задоволителни резултати. Това се проявява в три аспекта. Първо, двустранните търговски отношения се развиват с бързи темпове, а българските продукти със своя характер се радват на все по-голяма популярност в Китай. Второ, начините за икономическо сътрудничество непрекъснато се обогатяват, областите за сътрудничество не престанно се разширяват, проектите за сътрудничество се развиват успешно. Трето, двустранните отношения се засилват. Обмяната на визити между търговско-икономическите представителства, предприемаческите кръгове и местното правителство зачестяват. Диалогът, контактите и разбирателството между тях непрекъснато се задълбочават.

- Как се развива търговско-икономическите отношения между Китай и България през 2011 г.?

- Според статистическите данни на Китай резултатите от двустранната търговия са следните: общият търговски оборот за периода януари-ноември възлиза на 1 млрд. и 329 млн. щатски долара, което представлява повишение от 47.2% спрямо същия период на миналата година. Сред тях китайският износ е на стойност 892 млн. щ.д., с 50.3% повече спрямо същия период на миналата година, износът - 437 млн щ.д. и се е повишил с 41.2%. Според статистическите данни на България резултатите от двустранната търговия са следните: общият търговски оборот за периода януари-ноември възлиза на 1 млрд. и 668 млн. лева, което представлява повишение от 37.5% спрямо същия период на миналата година. Сред тях износът към Китай е на стойност 481 млн. лева, с 41.1% повече спрямо същия период миналата година, а вносът само от Китай - 1 млрд и 187 млн. лева и се е повишил с 36.1%. Китай вече е един от важните търговско-икономически партньори на България. КНР е и една от държавите с най-бързо растящ износ от България.

- Мислите ли, че могат да бъдат постигнати още по-големи успехи?

- Във все така сложното глобално икономическо положение, мисля, че резултатите, които вече сме постигнали, са доста задоволителни. Разбира се, в момента китайско-българският стокообмен все още не е разкрил напълно потенциала си от търговските отношения между двете страни. Българското правителство и предприемачи могат да взимат участие в организирани от китайската страна разнородни изложения и други мероприятия и по този начин активно да рекламират уникалните си продукти с предимства и постепенно да разширят присъствието си на китайския пазар. Едновременно с това, надявам се, българското правителство твърдо да отстоява политиката си на свобода и отвореност и да се противопостави на търговския протекционизъм, да предложи добра търговска среда, за да може още повече висококачествени китайски стоки на добри цени да навлизат в живота на българите. Вярвам, че чрез съвместни усилия на правителството и предприемачите от двете страни стокообменът между тях ще продължи стабилното си развитие и ще достигне ново ниво.

- Кои са най-важните обекти на икономическото сътрудничество и какво е тяхното развитие?

- Според данните на Българската народна банка до първото тримесечие на 2011 г. китайските инвестиции в България се равняват на 56 млн. евро, а оборотът през третото тримесечие достига 44 млн. евро. През миналата година имахме добро развитие в области като комуникациите, автомобилостроенето, селското стопанство и енергетиката. С навлизането на китайските фирми Huawei и ZTE на българския пазар, вече сме изградили отношения на сътрудничество с българските мобилни оператори и много проекти са стартирани. Фирма Huawei вече се смята за един от основните доставчици на информационни технологии в българския

Лу Юнмин, търговски съветник при посолството на КНР

пазар. Фирмата „Инсигма“ е получила разрешение да работи по проекта за изграждане на сероочистващи инсталации (СОИ) на блокове V и VI на ТЕЦ „Марица-изток 2“, в момента проектът е в процес на изпълнение. Китайската фирма Great Wall и българската - Liteх са изградили завод за производство на коли. Първата серия коли на завода вече са излезли от линията през 2011 г. През февруари 2012г. ще се състои официална церемония по откриването на завода. Китайските фирми от град Нандзин Polar Photovoltaics и Wiscom Systems инвестираха в изграждането на фотоволтаичната електроцентрала край Ихтиман. Фирмата Shansheng Solar и Сиан Еърлайнс инвестираха в фотоволтаичната централа край село Сотиря и тя вече е присъединена към електрическата мрежа. Xiangtan Electric Manufacturing Corporation Ltd (XEMC group), Mingyang electric и други фирми съдействаха за осъществяването на проекти за ветрогенераторите с обща мощност 1300 мегавата. Фирмите CNBM International Corporation, Tian Hua architecture и Hareon Solar Technology Co., Ltd. съдействаха за осъществяването на проектите за слънчевата енергия с обща мощност 150 мегавата. Споразумение за кредит на обща сума 5 млн. евро, което подписаха Китайската народна банка за развитие и българската банка за развитие в момента се изпълнява успешно. Фирма Nuctech и българската страна подписаха договор за предоставяне на 2 конвейера рентгенови апарати за проверка на транспортните средства, Тянджин агробизнес кампани взеха под аренда 20 000 декара земя, за да засеят царевица, люцерна и слънчоглед и др. Твърдо вярвам, че това ще бъде следващата отправна точка за двустранното сътрудничество.

- Какви са перспективите за развитие на двустранните търговско-икономически отношения през 2012 г.?

- България е втората държава в света, която е установила дипломатически отношения с Китайската народна република. Също така е сред първите, която е създала търговско-икономически отношения с КНР. През 1950 г. правителствата на двете страни са подписали меморандум за разбирателство по въпросите на търговско-икономическото сътрудничество. А от изграждането на Китайско-българската междуправителствена смесена комисия за икономическо сътрудничество през 1985 г. досега са се провели вече 14 срещи. През изминалите повече 60 години китайското правителство винаги е обръщало голямо внимание на развитието на търговско-икономическото партньорство между двете страни. Тези отношения непрекъснато са съхранявали една добра тенденция за развитие. По-нататъшното разширяване на китайско-българското търговско-икономическо сътрудничество ще отговаря на интересите на правителствата и на народите на двете страни, ще благоприятства за собственото икономическо развитие, както и ще спомогне за повишаването на нивото на живот на населението. Що се отнася до периода след кризата, тясното сътрудничество между нашите страни още повече ще допринесе за ускоряването на процеса на възстановяване на икономическото състояние и за постигане на взаимноизгодни резултати. Вярвам, че посредством съвместните усилия на правителствата и предприемачите през

добрите условия за инвестиране. Предимствата са следните: България разполага с макрополитика и стабилна икономическа среда, сравнително ниски данъци, висококвалифицирана работна ръка с разумна себестойност и сравнително ниски разходи за управление на предприятията, както и стратегическо географско положение. Освен това, както споменах по-рано, на фона на тежката икономическа криза българското правителство държи под строг контрол бюджетния дефицит на страната и нивото на държавния дълг гарантира стабилност на финансите и на финансовата система. Едновременно с това, с бързи темпове се развива изграждането на инфраструктурата и благоприятната инвестиционна среда, придават важно значение на практичното сътрудничество и др. Всички тези фактори създават благоприятни условия за развитието на двустранното търговско-икономическо сътрудничество.

- Какви препятствия съществуват? Ако зависеше от вас, кои от тях бихте променили?

- Ако става дума за китайските предприемачи, пред тях съществуват някакви бариери и проблеми, когато инвестират в България. Общо казано, в сравнение с другите държави, българската инфраструктура не са достатъчно добре пригодена към настоящата ситуация, ниска е ефективността на управлението и др. Курсовете в някои области не е достатъчно ясни, законите и нормите в някои част от отраслите се променят със сравнително бързи темпове. Пазарът е сравнително малък и пазарният капацитет е ограничен. Между другото, идеите и културата на двете страни се различават и всичко това усложнява сътрудничеството.

Ако става дума за изпълнителите, в момента най-големият проблем, с който се сблъскват китайските предприемачи, са недостатъчно доброто разбиране на законите и постановленията относно инвестирането в България, съществуващото административно управление, езикът, нравите, обичаите, културата, начинът на мислене, пътищата за получаване на информация относно проекти, свързани с енергетиката, пътищата, пристанищата, летищата и други инфраструктурни области, все още не са ясно очертани. Получаването на работна виза вече е най-важното определящо условие за китайските предприемачи да инвестират в България.

- Какви срещи и конференции, свързани с търговско-икономическото сътрудничество се очертават през 2012 г.? Какви ще има през следващия месец?

- През 2012 г. в Пекин ще се проведе 15-ата сесия на Китайско-българската междуправителствена смесена комисия за икономическо сътрудничество. Освен това, според предварителни изчисления тази година ще бъдат организирани още повече срещи между правителствата, търговско-икономическите представителства и предприемаческите кръгове на двете страни и ред други мероприятия.

- Дали България може да се превърне в мост между Китай и Европа?

- Смятам, че това е възможно. Аз също се надявам, че България ще се превърне в мост между Китай и Европа. Двете страни са добри приятели от дълго време. България вече е държава - членка на Европейския съюз, има стабилна икономическа среда, ниски данъци, висококвалифицирана работна ръка, сравнително ниски разходи за управление на предприятията, както и това, че се намира на пътя между Европа и Азия и има стратегическо географско положение. В тази връзка, ако наистина играе ролята като мост, все повече въпроси трябва да се решават. Например много важни са инфраструктурните взаимоотношения между различните европейски държави. България също така трябва да разшири потенциала си и към заобикалящите я страни, трябва да задълбочи степента на интеграция в законите и нормативните актове, законодателната и съдебната система. Смятам, че гореспоменатото също е част от важните задачи на българското правителство.

Твърдо вярвам, че чрез съвместните усилия на правителствата и предприемачите от двете страни развитието ни ще бъде взаимноизгодно и още по-прогресивно. Перспективите на търговско-икономическото сътрудничество между двете държави са обширни и обещаващи.

Интервюто взе
Иванка ХЛЕБАРОВА

2012 г. ще постигнем ново ниво в двустранното партньорство. През 2012 г. китайското посолство и в частност икономическият и търговският отдел при посолството ще продължат да работят върху заздравяването на контактите и двустранното сътрудничество, ще стимулират бъдещото развитие на двустранните търговско-икономически отношения. Това ще включва съдействие и стимулиране на предприемачите от двете страни да взимат участие в различни конференции и изложения, представяне на уникални продукти, разширяване на двустранната търговия. Посредством участието в различни мероприятия ще се изгради платформа и ще се предоставят услуги за взаимни инвестиции и сътрудничество, увеличаване на контактите и разбирането, насърчаване на предприемачите да участват в проекти, свързани с изграждането на инфраструктурата на България, подкрепа на китайските предприемачи да разширяват инвестиции в области като промишленото производство, телекомуникационните технологии, източниците на енергия, селското стопанство, и хранителната промишленост и др. Ще продължим да стимулираме предприятията от двете държави, работещи заедно по общи конкретни и прагматични проекти, да се изследват взаимно от опита си, по този начин гарантираме успешно развиване на проектите, също така и ще продължим да насърчаваме взаимодействието и сътрудничеството между съответните ведомства. Апелираме българската страна да предостави информации за проекти и благотворна търговска среда, както и да разрешава конкретните проблеми, например трудностите за получаване на визи, които ограничават двустранното сътрудничество.

- Според вас кои са факторите, които през 2012 г. ще стимулират и направят успешно търговско-икономическото сътрудничество между нашите страни?

- Преди всичко всестранный приятелски отношения и непрекъснато растящото взаимно политическо доверие между двете страни поставят твърда политическа основа за търговско-икономическото сътрудничество. От гледна точка на правителствата, българското правителство обръща внимание върху икономическото развитие и привличането на чужди инвестиции, строго контролира бюджетния дефицит, укрепва изграждането на инфраструктурата, наблюдава върху практичното сътрудничество и предлага добра инвестиционна среда за инвестиция. Китайската икономика стабилно се развива, правителството активно разширява вътрешното си потребление, стимулира вноса, насърчава предприемачите си да взимат активно участие в разширяването на инвестициите във всички държави по света. От гледна точка на предприемачите, желанието им за сътрудничеството се засилва, областите за сътрудничество се разширяват, тенденцията на модела тръгна към многообразието. Освен това, опитът на китайските предприемачи в чуждестранните инвестиции се е увеличил, капацитетът им също се е засилвал. Предприемачите на двете страни сътрудничат според международни навици и стават субектите на сътрудничеството.

- България предлага ли добри условия за развитието на търговско-икономическото сътрудничество?

- Общо казано, България предлага едни от